

Kommunal- og regionaldepartementet

Oslo, 14. mai 2013

Høringsuttalelse – Forslag til nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester

Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) viser til departementets høringsbrev av 27.02.2013 med forslag til nye retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester.

Etter NKRFs mening gir utkastet til retningslinjer nyttig veiledning og avgrensninger, og gir svar på mange av de problemstillingene som erfaringsmessig har skapt utfordringer og spørsmål på dette området.

Det er uheldig at retningslinjene ikke har bindende virkning for virksomheter som yter tjenester som er regulert av bestemmelser om selvkost.

NKRF ser det som positivt at retningslinjene i større grad enn tidligere legger opp til å bruke KOSTRA-regnskapsdata som grunnlag for beregningene av selvkost. Dette er et autoritativt verktøy, og bruk av dette bidrar derfor til å sikre mer ensartet praksis for hvilke tallstørrelser som skal tas med i selvkostkalkylen.

NKRF mener også det er positivt at det er presisert hvilke inntekter som anses å være relevant å ta med på inntektssiden i selvkostkalkylen. I kapittel 7 (side 30) er det imidlertid angitt at kalkylerente på selvkostfond skal inngå i gebyrgrunnet. Dette blir etter vår mening feil. En mer korrekt framstilling av det som gjelder renter på selvkostfond, er gitt under 7.1.2 (side 34 og 35). Formuleringen på side 30 bør derfor endres.

I oppregningen av tjenester som omfattes av selvkostregulering på side 6, burde det fremgå at slam bør ha en egen selvkostberegning når dette gjelder tømning av private slamavskillere.

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Twitter: @nkrf

Org.nr.: 975 450 694 MVA
Kontonr.: 1450.12.70424
Web: www.nkrf.no

Til selve retningslinjene har NKRF følgende kommentarer til de særskilte områdene:

Kalkylerente

I forslaget har man gått bort fra å bruke 3-årig statsobligasjonsrente + 1 prosentpoeng som kalkylerente, og i stedet foreslått bruk av gjennomsnittlig swap-rente med 3 års gjenværende løpetid + 0,5 prosentpoeng. NKRF mener endringen ikke er hensiktsmessig og at man fortsatt burde bruke 3 års statsobligasjonsrente + 1 prosentpoeng. Dette begrunnes med at størrelsen noteres av Norges Bank og derfor er mer ensartet og at det i realiteten innebærer liten prismessig forskjell fra å bruke en swap-rente. Beregningen vil etter NKRFs oppfatning også gjøres enklere dokumenterbar ved at man benytter en offentlig notert størrelse.

Selvkostfond

NKRF savner en mer utfyllende beskrivelse av hvordan opparbeidet «selvkostfond» bør komme til uttrykk i regnskaper som føres etter regnskapslovens prinsipper.

Investeringer

I retningslinjene angis at nyinvesteringer skal inngå i avskrivingsgrunnlaget året etter at bygget/anlegget er tatt i bruk. NKRF foreslår en forenkling på dette området, ved at slike investeringer tas inn i grunnlaget året etter at investeringen er utført. NKRF er klar over at dette i noen grad bryter med generasjonsprinsippet, men anser dette som en praktisk tilnærming.

Pensjon

Retningslinjene legger i større grad opp til at det er KOSTRA-tallstørrelser som skal inngå i kalkylen, men dette prinsippet fravikes ved pensjonsstørrelsene. Ifølge retningslinjene skal betalt pensjonspremie tas inn i kalkylen, mens KOSTRA angir at det er betalt pensjonspremie før fratrukk av premiefond som skal bokføres som pensjonspremie på tjenestefunksjonene. Videre åpner retningslinjene, etter det vi forstår, for at kommunene i stedet kan benytte pensjonskostnadene, beregnet iht. reglene i regnskapsforskriften § 13, i selvkostkalkylen. NKRF oppfatter dette kapittelet, og også bakgrunnen for løsningen, som uklar. Blant annet er det brukt begreper som avviker fra kommunal regnskapsterminologi på området. NKRF anbefaler at kapittelet gjøres noe mer lettlest og at retningslinjene blir klarere på dette området. I tillegg anbefaler NKRF at dette endres slik at det er KOSTRA-tallstørrelser som tas inn, på samme måte som retningslinjene ellers i hovedsak legger opp til.

Kapitalkostnader indirekte tjenester

I kap. 6.9 åpner retningslinjene for å bruke en sjablonmessig beregning av kapitalkostnader knyttet til indirekte tjenester. Sjablonmessig beregning vil for mange bety mindre arbeid og en langt enklere beregning, samtidig som dette etter NKRFs mening også vil gi et bedre sammenligningsgrunnlag mellom kommuner. Etterkontroll vil etter NKRFs vurdering også gjøres enklere ved at man benytter en sjablonmessig beregning som hovedregel. NKRF anbefaler derfor å snu anbefalingene i retningslinjene på dette området, slik at sjablonberegningen på 5 % blir hovedregelen og at annen beregning kan brukes dersom sjablonen gir et vesentlig feilaktig kostnadsbilde.

Anleggsbidrag fra kommunen

I kap. 6.3.2 tekstboks «investeringstilskudd/anleggsbidrag fra eksterne (andre enn kommunen) kommer til fradrag fra anskaffelseskost ved ...». Denne formuleringen er upresis ved at også anleggsbidrag fra kommunale bygg må komme til fradrag i

anskaffelseskost. Eksempelvis i et byggefelt der alle huseiere/byggere blir avkrevd anleggsbidrag, må også kommunen betale anleggsbidrag dersom det oppføres kommunale boliger der. Dette må også komme til fradrag i anskaffelseskost.

Beregning av gebyr og tilbakebetaling av fond

Veilederen sier lite om hvordan det kan tas høyde for fremtidige kostnadsøkninger og tilbakebetaling av fond. NKRF ser gjerne at det innarbeides et eksempel på hvordan dette kan gjøres, og har følgende forslag til eksempel:

Dersom man tar utgangspunkt i forventede kostnader på selvkostområdet de neste 4 årene (økonomiplanperioden) og trekker fra /legger til allerede opparbeidet selvkostfond og fordeler denne summen likt på de 4 årene, får man summen av hvor mye som kan kreves inn i gebyrer i år 1. Neste år må tilsvarende beregning gjøres på nytt.

Med denne metoden vil eventuelle overskudd/underskudd bli utliknet innen 5 år, og man unngår store svingninger i gebyrene fra år til år selv om større investeringer blir planlagt frem i tid.

Dokumentasjon av beregningene

NKRF ser det som positivt at retningslinjene legger til grunn 10 års minimums oppbevaringstid. NKRF foreslår at man i retningslinjene har et sterkere krav til oppbevaringsplikten ved at det står skal, jfr også vår innledende kommentar om retningslinjenes autoritet.

Andre forhold – mulige unøyaktigheter

De reviderte retningslinjene er blitt et omfattende dokument, og det er positivt at det er mange eksempler og talloppstillinger. Noen forhold er etter NKRFs oppfatning uklart beskrevet, noen steder er det brukt uklare begreper, og det synes også å ha sneket seg inn noen feil.

I talleksempelen på s. 28 er det benyttet betegnelsen «avskrevet verdi», der det heller burde ha stått «samlede avskrivninger» eller «akkumulerte avskrivninger» eller tilsvarende. «Avskrevet verdi» oppfattes vel vanligvis å være det samme som bokført verdi.

I talleksempelen på s. 29 er det også en uklarhet. Dersom tabell 7 er ment å være en spesifisering av linje E i tabell 6, er det ikke samsvar mellom tallene.

På s. 13 er det henvist til kapittel 5 mens korrekt henvisning antas å være kapittel 6. Nederst på s. 34 er det henvist til avsnitt 0. Her menes det trolig avsnitt 6.6.1.

På s. 47 er det vist til en høyesterettsdom som er referert i Rt. 2004 s. 1603. Det opplyses at dommen gjaldt beregning av byggesaksgebyrer. Det stemmer ikke. Dommen gjaldt en delingsforretning etter delingsloven.

Vennlig hilsen

Per Olav Nilsen
styreleder